

במדניה

דוני חיים

מילחמת

הקיום

האם השתיל הטבח

סם אצל חברו כדי

לקבל את מקום

עבודתו?

זמן מה עברו עבראלי'רחמן דראג' מה ואחמד מוחמד יח'ריו, כטבחיים, במיסעדת מ'פונש שאולו בתל-אביב. אלא שאז החליט בעל-המיסעדה כי די לו באחד מהם בלבד, ופיטר את אחמד. 'קרוב לחודש לפני שדראגמה נע' צר, אחמד פוטר... במשך החודש הזה פנה אל אחמד כמה פעמים וביקש להתקבל בחזרה לעבודה. הוא אמר לי שהוא יכול לעשות את העבודה של הנאשם במטבח. אני לא הסכמתי. אחרי שהנאשם נעצר, אחמד מילא את מקומו. לא היתה לי ברירה, כי הנאשם נעצר והייתי צריך 'טבח'. סיפר יצחק שאול, בעל המיסעדה, בכיתה-המישפט. שני הפועלים הערבים עברו תקופה מסויימת יחדיו במיסעדה, וגם התגוררו באותה הדירה בתל-אביב. חודש אחרי שאחמד פוטר, פרצה המיטרה לדירה, ואחמד הצביע לפני השוטרים על חתי' כת'חשיש ומכשיר לעישון חשיש, שהיו מתחת למיטתו של הטבח השני, דראג' מה. דראגמה היה באותו זמן בכפרו, בחופשה. כאשר חזר לתל-אביב נעצר על-ידי המיטרה, ונאשם בהחזקת חשיש וכלי-עישון.

לא על הקוראן. מיד עם מעצרו טען הנאשם שהחשיש לא שייך לו, וכי הושתל אצלו. ואמנם, החוקרת המיטרתית שחקרה את העד העיקרי, אחמד מוחמד, לא האמינה לו, כראשונה. בחקירה נגדית שערך לה הסניגור, עורך-דין אלי כהן, הוא הצליח להר' ציא מפיה את המילים הבאות: 'אני חוקרת מזה תשע שנים. מבחיני את הוודעה מאחמד מוחמד. אני זוכרת שלא האמנתי לו כלל. גם תוך כדי

ברונפמן (מימין) עם פרס, אני היחיד המתווך ביניהם...

ברונפמן עם שמיר, אני לא ליבורניק...

קשה באמת להסביר מדוע אני עושה כל זאת. אני מרגיש שקיבלתי כלי'כך הרבה בחיים: כסף, כוח, הצלחה. לא. אני לא מרגיש רגשות-אשמה, אלא רגשות-תורה. לכן אני מביע זאת בצורה של מעורבות, מחויבות. אהו, השיחה הזאת נעשת יותר מדי אישית: מדוע אני פוחד להיות אישי? מפני שאני ביישן. אני נהגה מכל העיסוקים האלה. לא אשקר לך. יש בזה איזה זוהר. האם יש לי חלום? זה יישמע לך איום ונורא. אבל אבא שלי הניח אחריו עולם טוב יותר מאשר זה שאלי נכנס. הייתי רוצה שילדתי יאמרו כך עלי. איזה איש אני? מחוייב. כשאני מעורב במשהו — אני מחוייב, נקודה להיות מס'.

מכל העברים, בכרית-המועצות, ש' להיות יהודי — זה שלילי. הם מחפשים מקומות לגור בהם. אין זה שלילי. זאת לא חייבת להיות רווקא ישראל. מדוע אני עולה ארצה? מכיוון שאני בן שישים... לדעתי, מה ש' מאחר את היהודים וזהו הרת. האם אני רת? לא. אני מסורתי. אני יהודי גא. בעצם אני פוליטיקאי. אני מחבב פוליטיקה. פה, בארצות-הברית, כולם עוסקים בפוליטיקה. זהו ספורט לאומי. מדוע שלא אהיה פוליטיקאי מהי שורה? מפני שלא נולדתי בארצות-הברית, לכן אינני יכול לכהן בתש' קידים בכירים. נשיא ארצות-הברית חייב להיות יליד המדינה. אינני מוכן להיות מס'.

מועמד-לראשות-ממשלה... אבל גם שמיר תמיד-תמיד מוצא זמן לראות אותי. הוא (שמיר) כן מאוד בכל הקשור ליחסים עם ברית-המועצות. יש לו חושי-הומור לארע. אך אני ממוקם פוליטית ביניהם? אני לא ליבורניק. אני מעדיף להישאר בחוץ. אילו הייתי רוצה לשחק בפולי' טיקה הישראלית — הייתי צריך לעלות ארצה. גם כך אומרים עלי, שלפעמים אני היחיד המתווך בין פרס לשמיר.

אני משתדל לשמור על איזון ביח' סים עם שניהם. למשל: כשיצחק שמיר פגש, לפני כמה חודשים, את אדוארד שווארנארוזה, שרי-החוץ של ברית-המועצות, פגש פרס את השגריר דוברנין ברירתי, פה (בניו-יורק). אגב, איזה עיתונאי וריו הגיע אלי ושאל אותי: 'תאמר לי, מר ברונפמן, האם היה לך קשר לפגישה שנערכה ב'רית'?' עניתי: 'לא'. במיקרה היו גם בידי פרס וגם בידי דוברנין מפתחות לדי-רתי...

נשיא הקונגרס היהודי: 'להיות מנהיג!'

התפקיד הזה הוא איך שאני רואה אותו. בעצם היו רק שני נשיאים (אחרי נחום גולדמן. פיליפ קלוזניק והוא). אני השני. כל אחד מאיתנו עיצב את התפקיד כמו שהוא ראה אותו. אני שונה מאוד מהנשיא הקודם. בזמנו, היהדות היתה עדיין בי טראומה של מילחמת-העולם השנייה. אז 'עם אחד' היתה סיסמה ריקה מתוכן.

איך נבחר נשיא? יש לנו 1000 נציגים הבוחרים את הנשיא. האם עשיתי תעמולה למען בחירתתי? אני כל הזמן עושה ברית-המועצות. אני עצמי, לענייני. 'להיות נשיא' — זה לוקח ממני הרבה זמן, בערך חצי מהזמן העומד לרשותי. לפעמים אני משלב בין שני התחומים — עסקים ופולי' טיקה.

המטרה העכשווית שלי כנשיא הקונגרס היהודי היא להבטיח את גורלם של יהודי ברית-המועצות. אני משלה את הרוסים בהבטחות. לעומת זאת, אני מסביר להם שיחס ליברלי כלפי יהודי ברית-המועצות יקל עליהם לקבל עזרה כלכלית מהמערב. ידוע לי עד כמה הם מצפים לעזרה זאת. האם הישגתי תוצאות? נו, כאמת! אפשר להסתכל בסטטיסטיקה — כמה יהודים עזבו באחרונה את ברית-המועצות. נכון, לא כולם מגיעים לישראל, אבל אין זה ענייני. הייתי רוצה שיגיעו יותר יהודים לישראל, אבל זה לא ענייני.

היותם יהודים, גם אם לא הרגישו כך, ולא הורו עם היהדות. נאמר להם,

פירושו של דבר כי הוא יוצא זכאי ברין. כעת תחקור כנראה המיטרה את אחמד מוחמד, כחשד כי הוא ביים את המיקרה ושתל את הסם כמיטת חברו, כדי לרשת את מקומו כעבודה.

מבקשים

מידע

מודעה אונימיית גרמה

בהלה אצל מקורביו

של דובר-הסוכנות

לשעבר.

יוסי עין-דודר

פתאום קם אדם כבוקר ומגלה ששמו מופיע על גבי מודעה, הקוראת לכל מי שיש לו מידע אודותיו שיטלפן למיספר-טלפון מסויים, שהוא מיספר-הטלפון במישרד-הפירסום ארטל, המי פרסם מוספים פירסומיים במערב. ביום השלישי שעבר גילה צבי אייל את שמו מתנוסס במרכז המודעה. אייל היה ב-10 השנים האחרונות דובר הסוכ'נות היהודית, כיום בעליו של מישרד פרטי ליחסי-ציבור.

'שיחות-הטלפון לא אחרו להגיע. ידידים, בני-מישפחה, חברים מתחום הפירסום — כולם היו היסטריים. חשבו שקרתה לי תאונה, חשבו שנעלמתי מהארץ', אומר אייל.

המודעה פורסמה על רקע פירוק השותפות של אייל וארטל, שהוקמה בינואר השנה. אייל וארטל הקימו חב'רה ליחסי-ציבור עם פרישת אייל מהי סוכנות. אייל הביא עמו את הידע הי'מיקצועי וקשריו הענפים, וארטל נתנה את הכסף.

תוך חודשיים וחצי הסתבר לאייל שלארטל אין הכסף המובטח. 'צ'קים של משכורות לי ולעובדים חזרו מהי בנק. חזרו גם צ'קים לאגודת-העיתונ'נאים ולמוכרי-העיתונים. הטלפון בי'מישרדנו נותק, משום שחזר צ'ק לבנק. ראיתי שתוך זמן קצר אני הורס את שמי הטוב, שבננה בעמל של שנים. הודעתי לכולם שאעמוד בתחייבויות

צבי אייל והמודעה ועכשיו ידברו שורכדי'דון

רישום ההודעה היה ויכוח בינינו. אחמד מוחמד התגורר עם הנאשם באותה הדי'רה, ונראה לי מוזר ומפתיע שפתאום הוא ילך ויצביע בדיוק על מקום הסם. לכן שאלתי אותו אם זה לא הוא ששם את הסם באותו מקום, במטרה להכשיל את הנאשם. אחמד השיב בשלילה לשי'אלה זו'.

תוך כדי המישפט, לאחר ששוחרר דראגמה ממעצרו, הוא חזר לעבוד במיסעדה, ואחמד פוטר שנית מעב'רתו. כאשר נפגשו השניים בנוכחות אביו של אחמד, ביקש הנאשם שהעד יניח את ידו על הקוראן ויישבע שהוא לא שם את החשיש בחדרו. אלא שאח'מד סירב להישבע על הקוראן.

אחרי העדות של כל הצדדים, עש'תה התביעה צעד מפתיע: היא ביקשה מהשופט לבטל את כתב-האישום. מכיוון שהחזרה מכתב-האישום נאה לאחר כפירתו של הנאשם כאשמה,

אותה השדרה, אותו השבוע

במרחק של כמה בניינים ממישרדו המפואר של ברונפמן, באותה השדרה — שדרת פארק בניו-יורק — יומיים אחרי הפגישה עם נשיא הקונגרס היהודי, נפגשתי עם מלקולם הונליין, מנכ"ל ועידת-הנשיאים של יהדות-אמריקה.

אותה השדרה, אותו השבוע — מרחק שנות-אור. מלקולם הונליין חולש על כוח אדיר. הוא מייצג, למעשה, את יהדות ארצות-הברית, ונפגש, בתווקף תפקידו, עם מנהיגי-עולם לא פחות מרשימים מהשמות שטופסמו לי בחדרו האלגנטי של ברונפמן. בחדרו המבולגן של הונליין — חדר עמוס סימפון-קודש, חוברות-הסברה, פרוייקטים כבדים — לא טופטף אף שם אחד כדי לסבר את אוזני. במהלך שיחה של שלוש שעות, 'שלא לצניטוט' — והונליין, להבדיל מאחרים, באמת התכוון שלא להיות מצוטט — הסתבר לי קצת מהעוצמה הפוליטית המיוחסת לבחור הצעיר (42), חרף-השכל ובעל-ההומור הדק.

עד העידן של הונליין היתה קיימת איבה בין 'הקונגרס היהודי' לבין 'ועידת-הנשיאים'. מאז נכנס לתפקידו, הקפיד ליצור שיתוף-פעולה בין הגוף המייצג רישמית את יהדות ארצות-הברית (ועידת-הנשיאים) לבין הגוף המייצג את יהדות העולם (הקונגרס). להונליין אין 'נערים' משלו. יש לו דיעה ברורה על תופעת הנערים במיקדשו הסומך של ברונפמן. עם זאת הוא מקפיד לפרגן למועלו של ברונפמן, והתוצאות שהוא משיג.

עם תום השיחה, כנסייתי לשחזר את מעילותו של הונליין — מפגישות אינטנסיביות עם שר-המדינה האמריקאי, ג'ורג' שולץ, דרך מיפעל מיוחד להנחת ליל-הבדולה והסברת חשיבותו, ועד לפגישות חשאיות בידרן — הסתבר לי שבשקט-בשקט ניתן לקדם לא מעט עניינים.